קח.

יש אב מיי פרק יח מהלכות מעס"ק הלכה יח וע"ש בראב"ד ובכ"מ: ב ג מיי פי"ח מהלי מעה"ק הלכה טו:

בא ד מיי׳ פי״ט שם הלכה

בב ה מיי ופי״ח הלכה טו: ופי״ח הלכה טו: בג ו מיי׳ פי״ט שם הלכה יב: בד ז מיי׳ שם הלי יא עי׳

בה ח מיי שם הלכה א:

תורה אור השלם

וְאֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יְבִיאָנוּ לַעֲשׁוֹת אֹתוֹ לִיהֹוֶה וְנַבְרַת הָאִישׁ הַהוּא מַעַפְּיו:

ואל פתח אהל מועד לא וְאֶל שְּׁנוּוֹ אַנְאַל מוֹצֵוֹ לֹא לְהַקְּרִיב קְרְבֶּן לִיהֹוְה דְּם יַהְשֹׁב לְאִישׁ הַהוֹא דְם שְׁפְּרְ וְנְבְרַת לְאִישׁ הַהוֹא מְמֶּרֶב עֲמוֹ: ויקרא יז, ד

איש איש מבית ישראל איש מבית ישראל
 אָשר ישׁרְשׁ שוֹר או בַשְׁב אוֹ עַזְּ בַּמְּחֲבָה אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁהָט מַחוּרְ לְּמַחְבָּה: ויירָרא יו, ג ווירָרא יו, ג
 וַאֲלַהָם תּאמֵר אִישׁ אִישׁ
 וְאַלַהָם תַּאַרָה מַנְיַר אַישׁ אִישׁ
 מבית ישְׂרָאַל וֹמְן הַגַּר אֲשֶׁר יָגוּר בְּתוֹכָם אֲשֶׁר יִגְעֵלֶה עלְה אוֹ זָבַח: ויקרא יז, ח

מוסף רש"י

ומלח. כדכמיב וכל קרבן מנחתך במלח ממלח ואומר בהקומן רבה (מנחות כא:) בג' מקומות המלח נתונה בלשכת המלח ועל גבי הכבש ו**כראש המזכח** (לעיל סד:): **ואחר** בד נטמא בשר. דטמא שאכל ור וטמאהו במגעו, שקדמה מאת גופו לטומאת קדש, מודה וסי דחייב, דכיון דאיטמי גופיה איתסר בהדש זה באיסור כרת וכי התנו פקוש זה פניסור כנו וכי הדר ואיטמי בשר איסור כרת דטומאת הגוף לא פקעה: כי פליגי בשנטמא בשר. מחלה ונאסר על כהנים כלאו בעלמא והבשר אשר יגע וגו', רבנן אית להו איסור חל על איסור ע"י כולל והאי איסור טומאת הגוף כולל הוא, דכולל טהורות שהיו מות לו והטמאות שהיו אסורות ומיגו דחייל אטהורות חייל אטמאות ויש כאן איסור כולל: תיתי טומאת הגוף דחמירא וברי. דהא אמרת דמודה הוא זכרי. דהא אמרת דמודה הוא באיסור חמור, והכא איתוסף ביה לרת (חולין קא.) **שנים שאחזו** ושחטו מחטחת דשחוטי חוץ (קדושין מג.):

שינויי נוסחאות

א] בש"מ נוסף או דילמא לא שנא: ב] ל"ל שכז היתה וכתה" שנא: בן לל טבן היותו (כוחו וש"ח): ג] מיכת חוץ (מפרי"ד): ר] בחוץ ומעלה בחוץ שאין כתה"י וש"מ): ה] מילמ טומאת נמחק (כתה"י וש"מ): ו] נ"ח שכן גממק (כונור : www.com, ק**דמה טומאת הגוף** (כי״ר ב׳ וק ירווי״ז בפרי״ד)**. נ״ל דחייו** דאיסור כרת קדים כי חולין קא ע"א): ז] יוסי הגלילי (רוב כתה"י וש"מ): הן והעלוהו כתה"י וש"מ): מ] ל"ל וחזר ש"מ). ברוב כתס"י ליתח חזר העלה: י] עלייה ועלייה כתה"י וש"מ). [בד' וילגא הוסיפו :[מקנגה תיכת חטאת כש"מ]: א] ההוא מיבעי ליה (כתה^י ו באבר שאחזו באבר (ו והעלוהו שחייבין פרי״ד, ש״מ, תוי״ט): יג ההוא מיבעי כל״ל שחיםת לילה איבא בינייהו. לכאורה רבי ורבי אלעזר בר״ש סברי כר"ש דאמר בפרק המזבח מקדש (לעיל דף פד.)

לרבי אלעזר בר"ש שחט בלילה בפנים והעלה בחוך לא מבעיא (ליה) לרבי יוסי הגלילי דפטור אלא אפילו לרבנן נמי פטור כדמוכח בסוף פירקין (לקמן קיא:) גבי הא דתנן ר"ש אומר כל שחייבין עליו בחוץ חייבין על כיולא בו בפנים שהעלה בחוץ ומפרש זעירי גופיה שחיטת בהמה בלילה איכא בינייהו וה"ק השוחט בהמה בלילה בפנים והעלה בחוץ פטור פירוש דאין מתקבל בפנים כר' יהודה דאמר אם עלה (לא) ירד שחט בחוץ והעלה בחוץ חייב אלמא דאפילו לרבנן דמחייבי שוחט בחוץ ומעלה בחוץ מודו בשוחט בלילה בפנים ומעלה בחוץ דפטור לר' יהודה וקלת תימה זעירי ורבה אמאי נקטי הכא שחיטת לילה וקבלה בכלי חול דהיינו כמו נשפר דמה דלא הוי אלא לר"ש דלרבי יהודה תרוייהו ירדו הוי להו למימר איכא בינייהו נשחטה חוץ לזמנו וחוץ למקומו דלכולי עלמא לא ירד דהרי קדש מקבלו ולא היתה לו שעת הכושר ושמח חגב דנקטי רבה וועירי בסוף פירקין (שם) גבי פלוגתא דר"ש ורבנן שחיטת לילה וקבלה בכלי חול נקטי נמי הכא ולריך לדקדק לר׳ יהודה דאמר (לעיל דף פד.) ביצא דמה אם עלה ירד הרי זורק מקלת דמים בחוץ דחייב אע"ג דאין קדש מקבלו ושמא לרבי יהודה לא היה חייב והא דדרשינן מקרא לרבות הזורק דלמא בשחוטי חוץ ולא בשחוטי פנים מידי דהוה אשחיטת לילה בסוף פירקין אבל לרבי יוסי הגלילי אליבא דרבי יהודה ודאי לא משכחת לה זורק בחוץ דחייב ועוד נראה דהא דמיפטר לר׳ יהודה משום דחין קדש מקבלו היינו כשאין קדש מקבלו מחמת פסול אחר מלבד פסול זה שינא לחוץ והעלהו וניחא נמי דמתני׳ מחייב הקומץ והלבונה והקטרת ומנחת כהנים שהעלן בחוץ אף על גב דאמרינן בריש המזבח (לעיל דף פג:) דמנחות לר"י הגלילי ירדו וכן נסכים הבאים עם הזבח דאמרינן לדברי כולן ירדו וברייתא דבסמוך (דף קט.) דמרבי פסולין לא חשיב נשחטה בלילה ונשפך דמה שמע מינה דרבי יהודה היא ולא מחייבי בו אהני משום דירדו ואפילו הכי מחייב אקומץ ומנחת נסכים וניסוך היין והמים והיינו

ליה אף הקומץ בפנים והעלה בחוץ כיון שהוליאו פסלו: רבגן סברי מיגו. באיסור כולל פליגי כדמפרש בסוף גיד הנשה (חולין דף קא.):

למידרש איש איש לחייב שנים שאחזו בסכין ושחטו: דהא כסיב ההוא. וקא סלקא דעתך ונכרת האיש ההוא (שם):

ראש יונה. של עולת העוף והעלו בחוך: מלח אי פריש מלוה לחזור ולמולחו כדכתיב (ויקרא ב) ולא תשבית מלח ברית: שעת הכושר. ליקרב בפנים: שכן קדש מקבלו. אע"פ שהוליאו אם חזר והכניסו והעלהו לא ירד כדאמרן בהמזבח מקדש (לעיל דף פד.) הלן והיולא

כו׳: שחיטת לילה איכא בינייהו. לרבי שחט בהמה בלילה בפנים והעלה בחוד פטור שלא היתה לה שעת הכושר דבשחיטתה נפסלה לר"א חייב שהרי הקדש מקבלו שאם עלה לא ירד: רבה אמר קבלה בכלי חול איכא בינייהו. שעת הכושר ליכא קדש מקבלו איכא דכל שפסולו בקדש הקדש מקבלו: כל היכא דנטמא גופו של זה ואח"ר נטמא הבשר. ואפילו ע"י אחרים מודה ר' יוסי הגלילי דחייב כדאמרן מה לי על ידו מה לי ע"י אחרים דטעמא דר׳ יוסי משום דאין איסור חל על איסור הוא די וכאו איסור טומאת הגוף קודם: כי פליגי בשנטמא בשר. תחילה ונחסר על זה משום טומאת בשר שאין חייבין עליו חטאת יה וכי הדר נטמא הגוף אית ליה לר' יוסי אין איסור טומאת הגוף חל על איסור זה ואע"ג דאיסור כולל הוא דאיכא למימר דמיגו דמיתסר בשאר חתיכות טהורות משום טומאת הגוף נתסר נמי בהך לא אמרינן האי מיגו הלכך אין ראיה מטמא שאכל את הטהור לכאן דהתם טומאת הגוף קדים: ורבנן סברי אמרינן מגו. ואיסור כולל חל על איסור אחר דהא דאמרינן אין איסור חל על איסור באיסורי דעלמא קאמרינן: נהי דלא אמרינן מגו. לחול איסור על איסור ואפילו הוא כולל מיהו הני מילי היכא דשניהן שוין אבל הכא בו תיתי טומאת הגוף דחמירא ותיחול בכולל על טומאת בשר דקילא דהכי אמרינן בשחיטת חולין בפרק גיד הנשה (דף קא.) דרבי יוסי הגלילי לית ליה איסור חל על איסור אפילו ע"י כולל ובאיסור חמור אית ליה איסור חל על איסור כשהוא איסור כולל גבי אוכל גיד הנשה של עולה דאוהימנא כרבי יוסי הגלילי דקתני חייב שתים: בותבי' השוחט. קדשים בחוץ לאכילת הדיוט חייב: והמעלה להדיוט פטור. משום העלחת חוד וחייב משום עובד עבודת כוכבים ואם הזיד בעבודת כוכבים ושגג בהעלאת חוץ אינו מביא על שגגתו חטאת. וטעמא מפרש בגמ': שנים שחחוו. בגמרח מפרש לה: העלה. ונודע לו וחזר והעלה מאותה בהמה עלמה. ובגמרא מפרש פלוגתייהו: שיעלה לראש המובח. שיבנה מזבח לשם כך ויעלה. וטעמא מפרש בגמרא: גבו' דנחיב לה'. ואל פתח אהל מועד לא יביאנו לעשות אותו לה' (ויקרא יז) מכלל

לבעושה לשם הכתוב מדבר: בשחיעת חוץ נמי כחיב. (שם) ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן לה': איש איש. להביא איש ששחט לאיש: שאני החס. בשחיטה לא מלית

ת"כ אחרי פרק י' הלכה ז. ח"ב אחרי פרק "י הלכה ז, (2) [קלמן קיל:], (3) [קלמן קיל:], (4) חלין קל. ע"ש], (7) חלין קל. ע"ש, (8) קילושין מג., (1) ח"ב שם הי"א כה"ע, (1) [לקמן קי.], (7) קדושין מג.

גליון הש"ם

גם' מיבעי ליה לשנים שהעלו. ע" תבואת שור הלכות שחיטה סי' ב ס"ק (כב) [נב]:

ליקוטים

והמעלה להדיום פטור. מלשון הגמרא מעלה להדיוט פטור, נראה דדוקא בפירש להדיוט, ובסתמא חייב דסתמא לשמה ובטומא ווייב דטומא לשמה קאי. ומלשון הר״מ ומסיים לשונו עד שיתכרון לשם, וגם אינו מביא כלל הלשון להדיוט, משמע דדוקא בפירש לשם אבל סתמא פטור. וצ״ע בדיין זה. ומצד הסברא נראה דסתמא פטור דסתמא בחוץ לאו לשמה קאי דהיא עבודה (פסולה) ולמה נאמר דסתמא לשמה. ולשון נאמו וסוגמא לשמוז. ולשון הש"ס צ"ע. (מנ"ח מל' חל"ט) מיבעי ליה לשנים שהעלו. [שו"ע יו״ד סי׳ ב׳ ס״ח, היו הכשר והפסול שוחטיז כאחת שחיטה התפסול שוווטין כאווו שורטור אחת, לא מיבעיא אם כל אחד סכינו בידו וכל אחד שוחט כר אלא אפילו אוחזין שניהם בסכין א' ושוחטין, כיון דכח שניהם הוא פסולה, דהו"ל כאלו שחט ווא פטוכה, דוויית כאלו שווט כל אחד חציו כוי). כ״ה דעת התוס׳ חולין דף י״ד ד״ה השוחט והרשב״א והטור והש״ע. אבל הש"ך הביא דעת הג"א כשם א"ז . שהביא תוספתא שכשרה בדיעבד שהיבי הוטפוא שכשות בייעבה אי ידע הכשר דלא פסק כחו עד גמר השחיטה. וכ"פ היש"ש ופר"ח. והב"ח הביא ה"ג דמכשיר באוחזין בסכין אחד. ועיינתי בה"ג וז"ל והיכא דאתחיל גוי לחודיה כו' אבל מסייע ודאי אין בו ממש עכ"ל. וי"ל דלא קרי מסייע כי אם כשהמסייע אינו יכול כדמשמע בגמ׳ שבת דף צ״ג וכפרש״י ז״ל שם בהדיא ד"ה אין בו, ובהא שם בחדיא דייה אין בו, ובהא כו"ע מודים דאין בו ממש אבל בשיכול שחיטת שניהם מקרי ולא מסייע, ואומר אני אע"ג דמשמע שם דב' שעשאו האי כולא קעביד והאי כולא קעביד מדאצטריך קרא לפטור ב' שעשאו ולא מפיק ליה מבעשותה העושה כולה ולא העושה מקצתה, שמע מינה דהו"ל עביד כולה. ואע"ג רבזבחים דף ק״ח משמע איפכא ראצריך קרא לשנים שהעלו שחייבים ופריך נמי התם ואימא ילפינן נמי מקרא דשנים ששחטו חייבים, שמע מינה דאי לאו קרא , הו״א דכל אחד לאו כולה קעביד, י״ל התם אי לאו קרא הוה ילפינן
י״ל התם אי לאו קרא הוה ילפינן
משבת לפטורא דהא ר׳ שמעון
קאמר לה התם ולשיטתיה דס״ל
לפטורא גבי שבת, ולעולם אי לאו קרא כל חד כולה קעביד, מ״מ אין ראיה להקל כאן דמאי מינו אין דאיה יהקל כאן המאי חזית דאזלת בתר שחיטת הכשר אימא לחומרא. עוד י״ל דלעולם כל חד לאו כולה קעביד, ושבת שאני דהא דחייב אפילו אין כל המלאכה נעשית על ידו משום המאכה נעשיר על ידו משום דאשכחן במשכן כה"ג כמ"ש התוס' שם דף ג' ד"ה בעשותה, ובמיי פ"ד מה' רוצח כתוב דטעמא דהכוהו י' בני אדם בי' מקלות דפטירי בבת אחת מקרא . עביד או כל חד פלגי הזיקא עביו

ע"ש עד אחר שור ושור פסולי המוקדשים שנגחו כו׳ ובתוספות שם (תכואות שור סִי׳ כ׳ סֶ״ק נ״כ ע״ש עוד):

נשחטה בלילה אם עלתה לא תרד דהשתא קדש מקבלו ולא היתה לו שעת הכושר אבל לרבי יהודה דאמר אם עלתה תרד בין לרבי בין

> בסכין ושחמו פמורים ייאחזו באבר והעלו ח חייבין העלה חזרם והעלה וחזר והעלה חייב על כל עלייה ז דברי ר"ש ר' יוםי אומר יאינו חייב אלא אחת יואינו חייב עד שיעלה לראש המזבח "ר"ש אומר אפילו העלה על הסלע או על האבן חייב: גבו' מאי שנא המעלה להדיום רפטור דכתיב ולה' בשחיטה נמי הכתיב ולה' שאני התם דאמר קרא יאיש איש גבי העלאה נמי כתיב ⁴איש איש 9 מיבעי או ליה לשנים יבו שהעלו באבר חייבין אי הכי ה"ג מיבעי ליה

ראש בן יונה שאין בו כזית ומלח משלימו לכזית מהו א"ל רבא מפרזקיא לרב אשי לאו היינו פלוגתייהו דר' יוחנן ור"ל תיבעי לרבי יוחנן ותיבעי לר"ל תיבעי לר' יוחנן ע"כ לא קאמר ר' יוחנן התם אלא עצם דמינא דבשר הוא אבל מלח דלאו מינא דבר יונה הוא לא או תיבעי לר"ל ע"כ לא קאמר ר"ל התם אלא דאי פריש מינה לאו מצוה לאסוקי אבל הכא דאי פריש מצוה לאסוקי לא או דלמא ל"ש תיקו: ר' יוםי הגלילי אומר כו': ⁶השיב רבי תחת רבי יוםי הגלילי מה לשוחט בפנים ומעלה בחוץ שהיתה יו לו שעת הכושר תאמר בשוחם חוץ וו ומעלה בחוץ שלא היתה לו שעת הכושר השיב ר"א בר' שמעון תחת ר"י הגלילי מה לשוחם בפנים ומעלה בחוץ שכן קודש מקבלו תאמר בשוחט בחוץם שאין קודש מקבלו מאי בינייהו ⁹אמר זעירי אשחיטת לילה איכא בינייהו ⁹רבה אמר בקבלה בכלי חול איכא בינייהו: ממא שאכל בין קודש כו': שפיר קאמרי ליה רבגן לרבי יוםי הגלילי יאמר רבא כל היכא דנממא מומאת ה הגוף ואחר כך נממא בשר דכולי עלמא לא פליגי דחייב שכן זו מומאת הגוף בכרת כי פליגי בשנטמא בשר ואח"כ נטמא הגוף דרבנן סברי אמרינן מיגו ור' יוסי הגלילי סבר לא אמרינן מיגו ורבי יוםי זו נהי דמיגן לא אמרינן תיתי מומאת הגוף דחמירא ותחול על מומאת בשר אמר רב אשי ממאי דמומאת הגוף חמורה דלמא מומאת בשר חמורה שכן אין לה מהרה במקוה: מתני' חומר בשחימה מבעלייה ובעלייה מבשחימה חומר בשחימה ישהשוחם להדיום חייב יוהמעלה להדיום פמור חומר בעלייה ישנים ∘שאחזו

ילשנים שאחזו בסכין ושחטו שחייבין שאני • התם דאמר קרא 2ההוא אחד ולא שנים אי הכי טעמא כדפרישית וקלת קשה דלרבי גבי העלאה נמי הא כתיב יההוא יו מיבעי ליה יהודה אין מתיישב מה שהשיב ר' אלעזר בר"ש תחת ר"י הגלילי דאכתי תיקשי

יד] נ"ל כרת (כי"פ): מו] הכא שאין שניהם שוין תיתי כו' (צ"ק): מו] כל"ו מחייבא: